

ÉLŐ KÖVEK

A zombói Kisboldogasszony Plébánia hírlevele – 2022. március 27.

MI IS AZ A SCHOLA?

Nagyszerű dolga lehet egy kántornak, aki egy személyben több száz esetleg több ezer síp megszólaltatásával tud zenét varázsolni! - gondoltam, mikor elkezdtem behatóbban megismerkedni a hangszerek királynőjével, az orgonával. Mégis elég hamar megtapasztaltam, hogy a templomi zene azáltal válik igazán gyümölcsözővé és teljessé, ha közösségben valósul meg, illetve közösséget teremt. Ez a cél vezérelt, amikor kb. 15 évvel ezelőtt scholát alapítottam a mi kis falunk templomában.

De miért éppen schola? Miért nem kórus, gyermekkar, énekar? Már az őskeresztény időkben is külön feladatot jelentett a zoltárok éneklése. A 6-7. századra e zoltárénekesek már csoportokba rendeződve énekeltek a szertartáskönyvek által előírt énekeket. Ezek a közösségek az énekhagyomány átadásának „iskolái” voltak. A középkorra a kolostorok mellett a katedrálisok melletti énekes iskolák (*schola cantorum*) jelentették a gregoriánének magas iskoláját. Az itt tanuló diákok mindennapos feladatát tette ki a szentmise és a zsolozsma énekes szolgálata. Idővel azonban a schola-gyakorlat csak az egyes szerzetesrendekben maradt fenn. Helyét átvették a többszólamú műveket éneklő kórusok.

A II. vatikáni zsinatnak az egyházzenéről szóló tanítása újra bátorítja a kántorokat és a papokat, hogy minden templomban legyenek olyan énekes csoportok, akik a mise változó énekeit és állandó részeit előéneklik s ezáltal a hívek közös éneklését is elősegítik. Így szolgálják a hívő közösség Istennel való kapcsolatát.

A II. vatikáni zsinatnak az egyházzenéről szóló tanítása újra bátorítja a kántorokat és a papokat, hogy minden templomban legyenek olyan énekes csoportok, akik a mise változó énekeit és állandó részeit előéneklik s ezáltal a hívek közös éneklését is elősegítik. Így szolgálják a hívő közösség Istennel való kapcsolatát.

A szertartáskönyvek tartalmazzák az egyes vasárnapok és ünnepnapok énekszövegeit. Ezek nagy része olyan bibliai vagy ősegyházi szövegek, melyek latin eredetije már több mint ezer éve jelen van az egyházi év folyamatában. Amikor a scholásaink énekelnek, akkor gyakorlatilag ugyanezeket - a liturgia szerves részét képező - énekeket énekelik legtöbbször magyar fordításban egyszerűbb gregorián dallamokon. Az ő énekkükbe bekapcsolódva megvalósulhat Szent X. Piusz pápa felszólítása: „A misén ne imádkozzatok, hanem a szentmisét imádkozzátok!”

Bár valóban több ezer éves szövegeket szólaltatunk meg ősi dallamokon, mégis mindig időszerű üzenetet hordoz, hiszen a kinyilatkoztatás szava Isten szava, mely „ugyanis eleven, átható és minden kétélű kardnál élesebb, behatol a lélek és szellem, az íz és a velő gyökeréig, megítéli a szív gondolatait és

érzéseit.” (vö. Zsid 4,12) Ha jól megfigyeljük, észre vehetjük, az énekek, a felolvasott szentírási szakaszok valamint az ünnep tartalma közti összefüggéseket, s végül azt, hogy ezek által személyesen mit üzen nekem az Isten.

Visszatekintve a zombói egyházközség közel száz esztendejére, látni lehet, hogy mennyien felfedezték már a liturgikus zene közösségi erejét. Nagyszüleim mesélték, hogy Nikolényi András tanító úr - templomunk első kántora - harmóniumát mindig körülállták a tanítványai, s együtt énekeltek. *Hódi Feri bácsi* körül is mindig ott állt néhány lelkes énekes, akikkel a virágvasárnapi és a nagypénteki zoltárt mindig együtt énekelte. *Palya János atya* bár csak egy-két esztendőt szolgált a templomunkban, a nagyhét liturgikus énekeinek megtanításával maradandót alkotott. S végül még egy emlékkép villan fel bennem: harmadik vagy negyedik osztályosok lehettünk, amikor *Mádi György atya* nem nagyon bírt velünk a hittanórán. Így hát átvitt bennünket a templomba, ahol megtanultuk a következő vasárnap válaszos zoltárát és allelujáját, s a szentmisén mi énekeljük el öten-hatan körülállva a misekönyvet. Mi voltunk akkor a scholások, csak nem tudtunk róla.

Bízom benne, hogy a közösségünkben működő kis énekes közösség által a mi egyházközségünk is éneklő egyházzá válva még tevékenyebben tud részt venni Krisztus Urunk legszentebb áldozatában, a közös Istendicséretben, a szentmisében!

Ne feledjük: „Aki énekel, kétszeresen imádkozik!”

(Gábor Tamás)

VASÁRNAP 03.27.	11:00	NAGYBÖJT IV. VASÁRNAPJA Bálint Gábor, felesége Margit, élő és + családtagok
	17:00	Görögkatolikus Szentmise
	18:00	Engesztelő imaóra
KEDD 03.29.	8:00	Szentmise
CSÜTÖRTÖK 03.31.	18:00	Igeliturgia
PÉNTEK 04.01.	8:00	Rózsafüzértársulat élő és +tagjaiért
	17:00	Keresztút
VASÁRNAP 04.03.	11:00	NAGYBÖJT V. VASÁRNAPJA Juhász István, Juhász Péter, Juhász és Gulyás család élő és +hozzátartozóiért, valamint Papdi család élő és +hozzátartozóiért
	17:00	Görögkatolikus Szentmise
	18:00	Engesztelő imaóra